

สี่โกลงภางบมางทะมูน

มคคเทศก์ป่าชาวยเลน

แปลงดินโครงการปลูกใหม่

เส้นทางศึกษาป่าชายเลน

การเผาด่านโกงกางเป็นอาชีพประจำชุมชน
ของคนบางตะบูน เราจึงมักจะเห็นการ
ตัดป่าโกงกางขนาคหลายไร่เพื่อนำไปเผาด่าน

ถ่ายทอดไปด้วย เลยเปิดรับสมัครว่าใครสนใจ
จะมาเป็นมัคคุเทศก์ ก็เลยมีมัคคุเทศก์ขึ้นมา
เพราะคนที่ดูแลป่าชายเลนสามารถนำความรู้

หลายคนอาจคิดว่า
เป็นการตัดไม้ทำลาย
ป่าชายเลน แต่สำหรับ
เด็กๆ ชาวบางตะบูน
การตัดป่าโกงกางคือ
ตำรานอกห้องเรียน
ชั้นดีของเด็กๆ

“ชุมชนเราเมื่อตัด
ต้นโกงกางจะมีการ

สี่โกงกางบางตะบูน มัคคุเทศก์ป่าชายเลน

สดจาก
เยาวชน

ปลูกทดแทนนะคะ ชาวบ้านจะมีไร่โกงกาง
เป็นของตัวเอง เมื่อไม่มีอายุประมาณ 10 ปี
ขึ้นไปจะเหมาะกับเดาเผาด่านแล้วก็ตัดไป จาก
นั้นก็ปลูกทดแทน เมื่อครบ 10 ปีก็จะตัดได้อีก
รอบ ไม่ได้เป็นการทำลายพื้นที่ป่าชายเลน
อนุรักษ์นะคะ เพราะทุกแปลงเป็นพื้นที่เอกชน
คะ” น้องชี น.ส.พรทิพย์ พงษ์พาณิชย์ เขาวชน
รักษ์ป่าชายเลน โรงเรียนบางตะบูนวิทยา เล่า
ถึงอาชีพดั้งเดิมของชุมชน

กลุ่มเยาวชนรักษ์ป่าชายเลน เป็นกลุ่มเด็กๆ
โรงเรียนบางตะบูนวิทยา ซึ่งเป็นเด็กในชุมชน
อ.บางตะบูน จ.เพชรบุรี รวมตัวกันเพื่อทำ
กิจกรรมเชิงอนุรักษ์ ฝึกฝน ถ่ายทอดวิชาโดย

ต้มสี่เลือกโกงกาง

ถายมัดข้อมจากไม้และยางรัดของ

โรงเรียนจะต้องทุบเปลือกทิ้งทุกครั้ง เป็น
ภูมิปัญญาโบราณของชาวบางตะบูน เพราะเมื่อ
ทุบเปลือกโกงกางแล้วกระเด็นใส่เสื้อ เสื้อของ
ชาวบ้านจะเป็นรอยด่างจากยางโกงกาง ชาว
บ้านจึงนำเปลือกมาต้มข้อมแล้วให้กลายเป็นสี
น้ำตาลเข้ม เด็กๆ นำความรู้นี้มาต่อยอด เด็กๆ
กลุ่มเยาวชนรักษ์ป่าชายเลนจึงลงพื้นที่ในชุมชน
เพื่อเก็บเปลือกโกงกางไปสาธิตทำผ้ามัดข้อม
เป็นประจำ

“วันนี้เรามาทุบเปลือกโกงกาง เพื่อนำ
เปลือกไปต้มเป็นผ้ามัดข้อมแล้วนำไปย้อมเสื้อ
ที่ชาวบ้านต้องทุบเปลือกออกเพราะว่าเวลาเอา
ไปเผาด่านทั้งไม้ ส่วนเปลือกจะทำให้ถ่านเสีย
คะ แล้วก็เเบดด้วยเพราะว่าน้ำหนักเนื้อไม้ไป
อยู่ที่เปลือก เป็นวิถีชุมชนของคนบางตะบูน ทำ
กันมานานแล้วคะ” น้องนุ่น น.ส.เพชรจิรา
เชยกลิน แกนนำกลุ่มเยาวชนรักษ์ป่าชายเลน
เล่าขณะนำน้องๆ เก็บเปลือกโกงกางจากชาว
บ้านที่กำลังทุบท่อนโกงกาง

กลุ่มเยาวชนและครูแดง

ไม้โรงงานที่ทูปเลือกแล้วรอเข้าเตาเผา

อดผืนผ้าสวยพาชมป่าชายเลน

กิจกรรมหลักของเด็กๆ จึงเป็นมัลติเทคนักร้อยพารวมเส้นทางศึกษาธรรมชาติป่าชายเลนหลังโรงเรียน เมื่อมีผู้สนใจติดต่อมาที่โรงเรียนเพื่อขอเช่าค่ายอนุรักษ์และปลูกป่าชายเลน อีกทั้งกะหนึ่งทีเด็กๆ ได้ฝึกไปด้วยคือการทำผ้ามัดย้อม ผลพลอยได้จากการเผาถ่านโรงงานโดยนำเปลือกของโรงงานมาหมัอมลพิษธรรมชาติ

เปลือกโรงงานเป็นวัสดุเหลือใช้ที่เมื่อชาวบ้านนำไม้โรงงานไปขาย

ชาวบ้านยินดีที่จะให้เปลือกไม้เหล่านี้กับเด็กๆ เพราะเป็นของเหลือใช้แต่ช่วยการศึกษาของเยาวชน และการเห็นลูกหลานมีความสุขจากการเรียนรู้ในชุมชนตนเองถือเป็นความสุขที่ได้แบ่งปันความรู้ให้อยู่คู่ชุมชนต่อไป

เด็กๆ เยาวชนรักษ์ป่าชายเลน โรงเรียนบางตะบูนวิทยา อ.บางตะบูน จ.เพชรบุรี พร้อมเป็นมัลติเทคนักร้อยพารวม และสอนการมัดย้อมลายผ้าสวยๆ ให้ผู้สนใจมาเรียนรู้ดูงานอยากชมเรื่องราวการเรียนรู้จากชุมชนของเด็กๆ ติดตามในรายการทุ่งแสงตะวันตอน "สีโรงงานที่บางตะบูน" วันเสาร์ที่ 15 มิถุนายนนี้ เวลา 06.25 น. ทางช่อง 8 ช่อง 33

มันทนา ชุ่มผล

เรียนรู้เตาเผาถ่านกับกำนันตุ๋น

คุณป้าทูปเลือกโรงงาน

เด็กๆ สานิตมัดลายผ้า